

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 8 de gardă din 05 august 1944, în cauza penală privindu-l pe

Boț Ivan Xxxxx, născut în xxxxx, originar din
Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

02.03.2020 – 05.05.2020 (instanța de recurs în
anulare).

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 8 de gardă din 05 august 1944, **Boț Ivan Xxxxx**, a fost condamnat în baza art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU la 7 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 3 ani, fără confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, condamnatul Boț Ivan a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, în timpul retragerii armatei germane după râul Nistru, în primăvara anului 1944, a fost trimis de către nemți la lucru într-o unitate militară. Ulterior, a fost racolat de ofițerul armatei germane în calitate de agent al serviciului militar german. La 21 mai 1944 a fost dislocat în partea armatei roșii pentru spionaj prin strângerea informației despre dislocarea și dotarea cu armament a unităților militare ale Armatei Roșii, dar a fost deconspirat și reținut.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței, în privința lui Boț Ivan în baza art. 54-1 lit. a) Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor condamnatului Boț Ivan în baza art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU pentru trădare de patrie. La fel, în opinia recurentului, instanța de judecată a încălcat dreptul

condamnatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, consideră recurentul că, condamnarea lui Boț Ivan pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârile pronunțate, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că Boț Ivan a fost condamnat prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 8 de gardă din 05 august 1944, în baza art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU, pentru trădare de patrie.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Boț Ivan în baza art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind

afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalului militar al armatei nr. 8 de gardă din 05 august 1944, cu încetarea procesului penal în privința lui **Boț Ivan Xxxxx**, în baza învinuirii pe art. 54-1 lit. a) Cod penal al RSSU, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **05 mai 2020**.

Președinte
Judecători

Timofti Vladimir
Cobzac Elena
Toma Nadejda
Țurcan Anatolie
Boico Victor